

**Katedra občanské výchovy a filosofie
Pedagogická fakulta University Karlovy v Praze
Oponentský posudek bakalářské práce**

Název práce: **Rituální očista vodou v judaismu**

Autor práce: **Jana Marešová**

Vedoucí práce: **Mgr. Markéta Dvořáková**

Oponent: **Aleš Prázný, Ph.D.**

Autorka Jana Marešová se v předložené práci zabývá otázkou rituální očisty vodou v judaismu. Práci čítající cca 35 stran čistého textu rozvrhla do pěti kapitol: 1. Pojmosloví židovského učení; 2. Rituál; 3. Čistota; 4. Voda jako nástroj očisty; 5. Rituální očista. V každé kapitole uvádí čtenáře do pojmosloví a základních kontextů daného pojmu.

Na jednotlivých stránkách pod čarou uvádí četné odkazy na relevantní literaturu (českou i cizojazyčnou). Většinu svých tvrzení dostatečně opírá o uvedené zdroje. Zejména jde o religionistické či antropologické práce, cituje rovněž z internetu. Autorka na začátku práce sděluje, že židovství vytvářelo po staletí významnou součást identity území dnešní ČR. Přesto se k židovství váže mnoho předsudků. Autorka chce svou prací přispět k bližšímu porozumění tomuto světovému náboženství, a tím omezit rozšířenost různých pověr, které se k judaismu vztahují.

Autorka v práci ukazuje význam rituálů pro zachování identity náboženského společenství. Rituál pomáhá „předávat hodnoty dané kultury z generace na generaci“ (s. 13). Tématem je zde především rituál očisty.

Marešová rovněž ukazuje problematičnost toho, co je to vlastně rituál, když konstatuje, že se zde nenabízí žádná jednotná definice. Na str. 14 autorka zřejmě zaměnila pojem transcendentní za transcendentální. V úseku o rituálech se příliš zaměřuje na formální hodnocení rituálů, zatímco židovství samotné zde zaniká v četných antropologických definicích, které bych umístil spíše do poznámek.

V závěru práce čtenář nalezne jako přílohu korespondenci autorky s představiteli židovství – jde o tři zahraniční a jednoho českého rabína/pedagoga. Práce je psána věcně, systematicky, formálně splňuje požadavky na bakalářskou práci. Odborná i jazyková stránka práce jsou na solidní úrovni.

Jakkoli je práce bohatá na informace, zejména s ohledem na to, že byla psána na katedře filosofie, očekával bych, že autorka se nebude držet partikulárně-positivních popisů, spíše slovníkového či technického charakteru, ale přiblíží také hlouběji jejich

duchovní, spekulativní smysl. I když se takový postup nabízí na několika místech (např. s. 28 – proč žena nesmí vidět své nahé tělo?, dále např. s. 34 pasáž o tom, že pokrm nemá člověka jen zasytit, ale také jej má duchovně podporovat), autorka myšlenku ukončí, aniž by se tu zamyslela konkrétněji nad tím, co to znamená a proč. Zejména pokud autorka chce v budoucnu působit ve škole a přednášet o dané problematice, je potřeba se na takové otázky připravit.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení: před obhajobou navrhuji hodnotit stupněm výborně až velmi dobře, a to podle úrovně obhajoby.

Náměty k rozpravě:

Nalézá autorka v judaismu nějaké universální hodnoty, které by považovala za ozdravné (očistné) i pro naši společnost? Pokud ano, pak jaké a proč?

V Seči u Chrudimi dne 26. srpna 2009

PhDr. Aleš Prázný, Ph.D.